

# Vlaamse Juristenvereniging

*Deze bijdrage werd door de Vlaamse Juristenvereniging geselecteerd en valt buiten de redactionele verantwoordelijkheid van het Rechtskundig Weekblad*

## Levenslang rijverbod voor James Bond?

Niet iedereen dreef het zo ver als Ernst von Pidde, die zijn afkeer van de wagneriaanse heldencultus zo ver dreef dat hij het kwartet opera's dat de Ring des Nibelungen vormt, ging toetsen aan de bepalingen van het toenmalige Duitse strafrecht. Stof genoeg overigens, omdat de operareeks begint met een diefstal en zich voortsleept langs bedrog, doodslag en moord.

Het is echter niet enkel de kunst die het recht inspireert, want ook de omgekeerde weg wordt bewandeld, langs zoveel uiteenlopende paden als denkbaar kan zijn tussen het Lam Gods en *Danni Lowinski*.

Enerzijds verbaast die interferentie. Zijn er immers domeinen die verder uit elkaar liggen dan recht en kunst? Recht is de wereld van de orde, kunst die van de scheppende chaos. Recht handelt zonder aanschijn des persoons, kunst raakt het diepste van de ziel van de persoon. En toch.

*Les extrêmes se touchent?* Misschien wel, maar zou er niet meer aan de hand zijn? Recht objectief? Dat gelooft niemand die de juridische praktijk van binnen heeft meegemaakt, of het nu al pleitend of wetgevend zou zijn. En zijn recht en retorica niet ten diepste met elkaar verbonden?

Dat er kruispunten bestaan tussen recht en literatuur, betekent echter niet dat recht een onderdeel van de literatuur, en dus een kunstvorm op zich zou zijn. Bescheidenheid past de jurist, ook de schrijvende jurist. Maar een plaatsje tussen de kunstambachten moet er toch wel afkunnen; nuttig

en toch sierlijk, mag het motto zijn. De middeleeuwse universiteiten hadden trouwens wel iets met dat concept van het kunstambacht, en niemand kon een rechtenopleiding aanvatten zonder een verblijf aan de faculteit van de «*artes*», de zeven vrije kunsten waarvan elke vrije burger een minimale kennis diende te hebben. Zo lang is het trouwens niet geleden dat er geen zelfstandige kandidaatsopleiding in de rechten bestond, maar enkel een kandidatuur in de letteren, voorbereidend op de rechten.

Vandaag zou men zich kunnen afvragen of de rechten zelf niet een van de vrije kunsten zijn geworden, en die zijn vandaag kennelijk talrijker dan hun zeven voorgangers. In een rechtsstaat is het ondenkbaar dat een burger geen basiskennis zou hebben van het recht. Dat is het motto dat de *Vlaamse Juristenvereniging* reeds langer voert, wanneer zij ijvert voor een veralgemeende «juridische geletterdheid».

Maar er is meer. Al evenzeer is het in een rechtsstaat ondenkbaar dat het recht zich zou opsluiten in de rechtbank of de faculteit. Enkel de confrontatie met en uitdaging door andere uitingen van menselijke creativiteit kunnen het recht levendig houden.

Gelukkig genoeg is die spanning bijzonder present in het leven van vele juristen. In hun vrije tijd beoefenen ze (amateuristisch, maar ook semi-professioneel) een van de schone kunsten. Hun belangstelling gaat verder dan het professionele, zoals blijkt uit hun deelname aan culturele activiteiten van alle slag.

In groep vertonen de juristen zich echter minder gemakkelijk op het

culturele forum. Zeker, meer dan één professionele organisatie biedt haar leden de mogelijkheid om in groep deel te nemen aan een of andere culturele activiteit, en dat is zeker toe te juichen. Maar mag het iets meer zijn? Frankrijk kent bijvoorbeeld verschillende instanties die (juridische en andere) vrije beroepsbeoefenaars de mogelijkheid bieden samen aan cultureel mecenaat te doen, onder het motto «vele kleintjes maken een groot». Is het te gek om te dromen van een soortgelijk initiatief in Vlaanderen?

De spanning tussen recht en cultuur zou er enkel creatiever door worden.

Frank Judo  
Voorzitter

*Vlaamse Juristenvereniging*

Op woensdag 13 juni 2012 om 20 u organiseert de *Vlaamse Juristenvereniging* een activiteit die aansluit bij dit thema. Onder de titel «Jurist(en) cultuur» wordt de verhouding tussen recht en cultuur vanuit drie perspectieven benaderd. Prof. dr. Georges Martyn (UGent) belicht het beeld van de jurist in de oude schilderkunst onder het motto «Verheven en gehekeld». Psychiater Dirk Moons brengt ons dichterbij vandaag en schetst het beeld van de jurist in de populaire speelfilm onder de titel «De rechtspraak van Hollywood». Afsluitende en ietwat persoonlijke overwegingen zijn er van stafhouder Ludo Kools, waarna rustig kan worden nagepraat bij een hapje en een drankje. Plaats van afspraak is het cultureel centrum «De Kern», Kern 18 in Wilrijk. Meer informatie vindt u op [www.vjv.be](http://www.vjv.be).